

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
Maistrova 10, 1000 Ljubljana
telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Številka: 0904-1/2011/72

Na dopisni seji, ki je potekala od 28. 2. do 6. 3. 2012, je Upravni odbor Prešernovega sklada potrdil in sprejel

ZAKLJUČNO POROČILO O DELOVANJU UPRAVNEGA ODBORA PREŠERNOVEGA SKLADA V OBDOBJU OD 2008 DO 2012

I. STATUSNA DOLOČILA

DOKUMENTI, KI UREJAJO PODROČJE:

- Zakon o Prešernovi nagradi (ZPreN), Uradni list RS, št. 29/1991,
- Statut Prešernovega sklada, Uradni list RS, št. 43/1993,
- Poslovnik o delu strokovnih komisij z dne 15. 12. 1995,
- Sklep o imenovanju članov Upravnega odbora Prešernovega sklada, Ur. l. RS, št. 54/2008.

PREŠERNOVE NAGRADE IN NAGRADE PREŠERNOVEGA SKLADA

- Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada so najvišja priznanja Republike Slovenije za dosežke v umetnosti.
 - *Prešernovo nagrado* prejmejo ustvarjalci, ki so z vrhunskimi umetniškimi dosežki ali s svojim življenjskim opusom trajno obogatili slovensko kulturno zakladnico. Posameznik jo praviloma lahko prejme le enkrat.

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

- *Nagrado Prešernovega sklada* prejmejo ustvarjalci za pomembne umetniške dosežke, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih dveh letih pred podelitvijo in pomenijo obogatitev slovenske kulturne zakladnice.
- Kadar gre za tako celovito delo, da ni mogoče prepoznati oziroma ločiti posameznikovega umetniškega prispevka, lahko izjemoma dobi Prešernovo nagrado oziroma nagrado Prešernovega sklada skupina ustvarjalcev.
- Vsako leto lahko podelijo največ dve Prešernovi nagradi in največ šest nagrad Prešernovega sklada.

II. UPRAVNI ODBOR PREŠERNOVEGA SKLADA IN NJEGOVE STROKOVNE KOMISIJE MED LETOMA 2008 IN 2012

- Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada podeljuje Prešernov sklad.
- Prešernov sklad upravlja Upravni odbor Prešernovega sklada (UO PS), ki ima petnajst članov, katere imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Predsednika izvolijo člani upravnega odbora izmed članov s tajnim glasovanjem z večino glasov vseh članov.
- Upravni odbor, ki ga je za štiri leta imenoval Državni zbor Republike Slovenije na seji 28. 5. 2008, je svojo funkcijo začel opravljati 16. julija 2008. Mandat predsednika in članov upravnega odbora se izteče 15. julija 2012 in se lahko ponovi samo še enkrat.
- Prešernov sklad je pri Ministrstvu za kulturo, ki zanj opravlja strokovno, finančno, administrativno in drugo tehnično delo.
Sekretarka UO PS je od 1. 11. 2008 Bojana Kovačič.

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Člani UO PS 2008-2012:

Predsednik: **Jaroslav Skrušny**

Članice in člani: **Lenka Bajželj, Veronika Brecelj, dr. Ignacija Fridl-Jarc, Aleš Jan, Iztok Kovač, Milan Ljubič, Bine Matoh, mag. Marko Mihevc, dr. Andrej Misson, Jaš Otrin, Marko Peljhan, Janez Suhadolc, dr. Nadja Zgonik in Matjaž Zupančič.**

Člani strokovnih komisij UO PS za nagrade 2008 - 2012

Upravni odbor je vsako leto s sklepom imenoval člane in predsednike štirih strokovnih komisij iz vrst priznanih strokovnjakov, ustvarjalcev in kritikov za področja književnosti, scenskih umetnosti, likovne umetnosti in glasbe. Posamezne komisije za podelitev nagrad so šteje po sedem članov.

Člani strokovnih komisij za podelitev nagrad v letu 2009:

Strokovna komisija za glasbo:

Predsednik: Marko Vatovec

Člani: Alojz Ajdič, Jernej Brenc, Aldo Kumar, Milko Lazar, Vasilij Meljnikov, dr. Leon Stefanija,

Strokovna komisija za književnost:

Predsednica: Katarina Marinčič

Člani: Andrej Brvar, Srečko Fišer, Magda Jevnikar, dr. Matevž Kos, dr. Alenka Jovanovski, dr. Marko Stabej

Strokovna komisija za likovno umetnost:

Predsednik: Radovan Jenko

Člani: Mirko Bratuša, Maja Marija Ana Tasič Demšar, Bojan Gorenec, Jasna Merku, Milan Pajk, Božidar Zrinski

Strokovna komisija za scensko umetnost:

Predsednik: Igor Samobor

Člani: Matjaž Farič, Vladimir Jurc, Mojca Kreft, dr. Bojana Kunst, Sanja Nešković Peršin, Marcel Štefančič jr.

Člani strokovnih komisij za podelitev nagrad v letu 2010:

Strokovna komisija za glasbo:

Predsednik: Marko Vatovec

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Člani: Alojz Ajdič, Dušan Bavdek, Jernej Brence, Milko Lazar, Vasilij Meljnikov, dr. Leon Stefanija

Strokovna komisija za književnost:

Predsednica: dr. Katarina Marinčič

Člani: Drago Bajt, Magda Jevnikar, Peter Kolšek, dr. Matevž Kos, dr. Miran Košuta, dr. Marko Stabej

Strokovna komisija za likovno umetnost:

Predsednik: Radovan Jenko

Člani: Mirko Bratuša, Maja Marija Ana Tasič Demšar, Bojan Gorenec, Jasna Merku, Milan Pajk, Božidar Zrinski

Strokovna komisija za scensko umetnost:

Predsednik: Igor Samobor

Člani: Marjan Bačko, Mojca Kreft, dr. Bojana Kunst, Sanja Nešković Peršin, mag. Marcel Štefančič jr., Karla Železnik

Člani strokovnih komisij za podelitev nagrad v letu 2011 in letu 2012:

Strokovna komisija za glasbo:

Predsednik: Marko Vatovec.

Člani: Alojz Ajdič, Dušan Bavdek, Jernej Brence, Milko Lazar, Vasilij Meljnikov in dr. Leon Stefanija.

Strokovna komisija za književnost:

Predsednica: Alenka Zor Simoniti

Člani: Goran Dekleva, mag. dr. Fabjan Hafner, dr. Andrej Inkret, Tina Kozin, Vlado Motnikar, Vilma Purič.

Strokovna komisija za likovno umetnost:

Predsednik: Radovan Jenko.

Člani: Mirko Bratuša, Maja Marija Ana Tasič Demšar, Bojan Gorenec, Jasna Merku, Milan Pajk in Božidar Zrinski.

Strokovna komisija za scenske umetnosti:

Predsednik: Igor Samobor.

Člani: Marjan Bačko, Mojca Kreft, dr. Bojana Kunst, Sanja Nešković Peršin, mag. Marcel Štefančič jr. in Karla Železnik.

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Seje UO PS 2008 - 2012

Upravni odbor Prešernovega sklada je v letih 2008 do 2012 odločal na štiriindvajsetih (24) rednih in treh (3) dopisnih sejah, predsednik sklada pa je imel še štiri (4) seje s predsedniki področnih komisij.

Seje strokovnih komisij UO PS 2008 - 2012

Komisije so predloge za nagrade obravnavale na svojih delovnih sejah, ki so jih imele skupaj osemnajst (18). Vsaka od komisij je v skladu s sklepom odbora v prvih dveh letih mandata izoblikovala en predlog za PN in do tri predloge za NPS. Kasneje je upravni odbor sprejel nekoliko spremenjena pravila izbora kandidatov za nagrade in komisije pozval, da upravnemu odboru predlagajo več kandidatov, in sicer vsaka komisija do dva predloga za PN in do šest predlogov za NPS, pri čemer so morali biti predlogi komisij uravnoteženi, kar pomeni, da so morali kandidati prihajati iz različnih specifičnih »podpodročij« znotraj posameznega umetnostnega področja. Komisije so pripravile pisne utemeljitve o predlaganih kandidatih, predsedniki komisij pa so vsako leto na novembrski seji upravnega odbora predstavili njihove odločitve o izboru za kandidatov za PN in NPS. Med temi predlogi je nato upravni odbor odločal o nagrajencih z dvotretjinsko večino glasov vseh svojih članov.

III. FINANČNO POSLOVANJE UPRAVNEGA ODBORA PREŠERNOVEGA SKLADA

Na podlagi 13. člena Zakona o Prešernovi nagradi (Ur. l. RS, št. 29/91) in 27. člena Statuta Prešernovega sklada (Ur. l. RS št. 43/93) sredstva za delovanje Prešernovega sklada zagotavlja Republika Slovenija. Za namensko uporabo teh sredstev je odgovoren predsednik upravnega odbora.

Po določilih Zakona o Prešernovi nagradi in Statuta Prešernovega sklada je upravni odbor vsako leto izdelal predlog finančnega načrta, s katerim je predvidel namensko porabo sredstev

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

za nagrade in pokritje stroškov pri pripravi za podelitev nagrad. Upravni odbor je na svojih sejah potrdil in sprejel finančni načrt sklada za posamezno leto, ministrstvo pa je po predhodni odobritvi finančnega načrta vse navedene stroške pokrilo z namenske proračunske postavke 7185 - Prešernove nagrade.

Sredstva v letih 2009 – 2012:

2009: 174.189,00 EUR

2010: 173.575,00 EUR

2011: 173.575,00 EUR

2012: 158.741,00 EUR

Višina nagrad se v teh letih ni spreminjala in je znašala:

Prešernova nagrada: 21.000 EUR.

Nagrada Prešernovega sklada: 7.000 EUR.

Upravni odbor Prešernovega sklada je vsako leto posloval v okviru plansko odobrenih sredstev in v celoti poravnal svoje obveznosti do ustvarjalcev, izvajalcev in poslovnih partnerjev, s katerimi je sodeloval pri svojem delovanju. Z rebalansom državnega proračuna zmanjšanim sredstvom v letu 2012 se je prilagodil z varčevanjem pri materialnih stroških proslave, nikakor pa z zmanjševanjem avtorskih honorarjev sodelujočim umetnikom.

IV. JAVNI RAZPIS ZA PREDLAGANJE KANDIDATOV ZA PREŠERNOVE NAGRADE IN NAGRADE PREŠERNOVEGA SKLADA IN IZBIRANJE VSAKOLETNIH NAGRAJENCEV

Temeljna naloga UO Prešernovega sklada je, da vsako leto objavi javni razpis za predlaganje kandidatov za prejemnike Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada in da na podlagi predlogov, ki mu jih predložijo njegove področne strokovne komisije, z vsaj dvotretjinsko večino vseh članov izbere do dva nagrajenca z veliko Prešernovo nagrado in do šest nagrajencev z nagrado Prešernovega sklada.

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

PREDLOGI IN KANDIDATI ZA NAGRADE

Javni poziv za predlaganje kandidatov za Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada je UO PS vsako leto objavil v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Ministrstva za kulturo RS, takoj po proslavi slovenskega kulturnega praznika, v začetku meseca februarja, odprt pa je bil do 15. septembra v posameznem letu.

Strokovne komisije so letno obravnavale v povprečju po 93 predlogov za 69 kandidatov, kar pomeni, da so bila nekatera imena predlagana večkrat s strani različnih predlagateljev. Člani komisij so v skladu s prvim odstavkom 21. člena Statuta Prešernovega sklada na sejah podali tudi svoje predloge za kandidate. Tako so člani v štirih letih skupaj oblikovali 29 predlogov in jih skupaj s prispelimi predlogi upoštevali pri končnem izboru, ki so ga predložili upravnemu odboru.

ŠTEVILO PREDLOGOV ZA NAGRADE V LETIH 2009 - 2012

LETO	GLASBA			KNJIŽEVNOST			LIKOVNA			SCENSKE			SKUPAJ		
	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	SKUPAJ	PN	NPS
2009	12	2	10	41	14	27	10	5	5	26	11	15	89	32	57
2010	22	10	12	24	8	16	27	18	9	25	12	13	98	48	50
2011	13	5	8	29	12	17	22	10	12	35	18	17	99	45	54
2012	16	6	10	22	10	12	23	13	10	27	7	20	88	36	52
skupaj	63	23	40	116	44	72	82	46	36	113	48	65	374	161	213

ŠTEVILO KANDIDATOV ZA NAGRADE V LETIH 2009 - 2012

LETO	GLASBA			KNJIŽEVNOST			LIKOVNA			SCENSKE			SKUPAJ		
	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	SKUPAJ	PN	NPS
2009	8	2	6	29	9	20	9	4	5	22	7	15	68	22	46
2010	13	4	9	18	7	11	19	10	9	23	10	13	73	31	42
2011	10	3	7	19	8	11	19	8	11	21	8	13	69	27	42
2012	10	4	6	19	9	10	16	8	8	21	6	15	66	27	39
													276	107	169

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

NAGRAJENCI V LETIH 2009 - 2012

Upravni odbor je o podelitvi nagrad odločal s tajnim glasovanjem in z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

Novost, ki jo je sprejel tokratni upravni odbor, je bila, da je v primerjavi s prejšnjimi odbori opustil princip predhodnih nominacij za Prešernove nagrade in nagrade PS in je že v mesecu novembru izbral dokončnih 6 nagrajencev PS in oba nagrajenca s Prešernovo nagrado. Imen prejemnikov nagrad ni predhodno javno objavljajal (za diskretnost je naprosil tudi medije, ki so embargo na imena nagrajencev do podelitve nagrad v veliki večini – razen časopisne hiše DELO – tudi spoštovali), oba velika Prešernova nagrajenca in vseh šest nagrajencev Prešernovega sklada je vsako leto razglasil šele na slavnostni podelitvi nagrad na predvečer slovenskega kulturnega praznika, 7. februarja. Vse praznične podelitve Prešernovih priznanj v mandatu tokratnega UO PS so potekale v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

Nagrajenci v letu 2009:

PN:

igralka Štefanija Ana Drolc za življenjsko delo.

slikar Zmago Jeraj za življenjsko delo.

NPS:

sopranistka Sabina Cvilak Damjanovič za upodobitev Michaele v operi *Carmen*, Nedde v operi *Pagliacci*, Fiordilligi v *Così fan tutte* in Margarete v *Faustu* ter za izjemno interpretacijo v Mahlerjevih *Simfoniji št. 2* in *Simfoniji št. 4*.

skladatelj Nenad Firšt za *Concertino* za flavto, saksofon in orkester, *Koncert* za dva saksofona in godala, *V tistem trenutku postanka* za komorni ansambel, *Čarobno goro* za simfonični orkester, *Pisma* za violino in komorni orkester in *Odeon* za komorni orkester.

igralec Marko Mandić za vloge v zadnjih dveh letih: Poliba v Svetinovem *Ojdiru v Korintu*, Osvalda v Ibsenovih *Strahovih*, dr. Strnena v Cankarjevih *Romantičnih dušah*, Grofa Strahlskega v Kleistovi *Katici iz Heilbronna* in Baltazarja v Hiengovem *Osvajalcu*.

kipar Tobias Putrih za umetniške dosežke, predstavljene v slovenskem paviljonu na 52. beneškem bienalu, in za pregledno razstavo 1999–2007 z naslovom *Quasi Random* v New Yorku.

pisatelj Goran Vojnović za roman *Čefurji raus!*

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

scenarist in režiser Miran Zupanič za celovečerni dokumentarni film *Otroci s Petrička*.
Nagrajenci v letu 2010:

PN:

slikar Kostja Gatnik za življenjsko delo na področju likovne umetnosti.

baletna plesalka Mateja Rebolj za življenjsko delo na področju plesne umetnosti.

NPS:

igralka Barbara Cerar za vloge Gillian v *Prerekanjih* Juliana Barnesesa, Lucinde v *Življenju podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni* Dušana Jovanovića, Kasandre v Ajshilovi *Oresteji* in za glavno vlogo/vloge v *Barčici za punčke* Milene Marković.

koreografinja Maja Delak za predstave *Drage drage*, *Serata Artistica Giovanile* in *Poti ljubezni*.

pesnik Miklavž Komelj za pesniško zbirko *Nenaslovljiva imena*.

skladatelj Aldo Kumar za ustvarjalni opus v zadnjih dveh letih in za celoten prispevek k slovenski glasbi v tem času.

igralec Peter Musevski za gledališke vloge Norca v Shakespearovem *Kralju Learu*, Jeana v Strindbergovi *Gospodični Juliji*, Jorgena Tesmana v Ibsenovi *Heddi Gabler* in Oswald Koglerja v *Prečkanju avtoceste ali Zgodbi o zlati ribici* ter za vloge Sosega v filmu *Za vedno*, poslovneža Viktorja v filmu *Jaz sem iz Titovega Velesa* in Edija v filmu *Slovenka*.

gledališki in literarni ustvarjalec Andrej Rozman Roza za gledališko predstavo *Najemnina ali We are the nation on the best location*, za zbirko pesemskih ugank *Uganke 100+1* in za libreto pop-rock opere *Neron*.

Nagrajenci v letu 2011:

PN:

pesnik Miroslav Košuta za pesniški ustvarjalni opus.

dirigent Anton Nanut za celoten ustvarjalni opus.

NPS:

pisatelj Emil Filipčič za roman *Problemi*.

glasbenik Zlatko Kaučič za trojno zgoščenko *Koncerti ob 30. letnici*, zgoščenko *Biči* in za cikel koncertov ob tridesetletnici umetniškega ustvarjanja.

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

igralka Janja Majzelj za vloge Augustine Phillips v predstavi *Za prgišče Šekspirja*, C v predstavi *Sla (Crave)*, Marusje v *Vampirju*, sestre Alme v *Personi* in za avtorski projekt *Krizantema na klavirju*.

oblikovalec Jure Miklavc za dosežke na področju industrijskega oblikovanja v zadnjih dveh letih.

tenorist Branko Robinšak za pevske vloge Vladimirja Igorjeviča v Borodinovi operi *Knez Igor*, Lazarja v istoimenski kantati Franza Schuberta, Franza v Offenbachovi operi *Renske nimfe*, Don Josėja v Bizetovi operi *Carmen*, Pinkertona v Puccinijevi operi *Madame Butterfly* in Des Grieuxa v Puccinijevi operi *Manon Lescaut*.

ilustratorka Lilijana Praprotnik Zupančič za razstavi *Prostor za likovne, literarne, glasbene in igrane zgodbe Lile Prap* v Galeriji sodobne umetnosti Celje in *Lilijana Praprotnik Zupančič: Lila Prap* v Centru in Galeriji P74 v Ljubljani.

Nagrajenci v letu 2012:

PN:

pesnik, pisatelj in esejist Jože Snoj za življenjsko delo in bogat literarni opus.

oblikovalec Matjaž Vipotnik za življenjski opus na področju grafičnega oblikovanja.

NPS:

režiser Ivica Buljan za režijo predstav *Macbeth po Shakespearu*, *Sallinger*, *Mala morska deklica*, *Ma in Al*, *Vampir*, *Lovske scene iz spodnje Bavarske*, *Kiklop*, *Werther*, *Mačka na vroči pločevinasti strehi*.

trobentač Franc Kosem za glasbeno ustvarjanje v zadnjih dveh letih.

dirigent Stojan Kuret za dirigentske dosežke na področju zborovske glasbe v zadnjih dveh letih.

igralec in kantavtor Iztok Mlakar za igralske kreacije in interpretacije lastnih avtorskih projektov.

pisatelj Andrej E. Skubic za roman *Koliko si moja?*

arhitektka Maruša Zorec s sodelavcema **arhitektko Mašo Živec** in **absolventom arhitekture Žigo Ravnikarjem** za projekt *Ureditev grajske pristave v Ormožu*.

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Če preletimo imena kandidatov v letih 2009-2012, je bilo za Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada skupaj predlaganih 195 umetniških ustvarjalcev, od tega 65 za Prešernovo nagrado in 130 za nagrado Prešernovega sklada.

Prešernova nagrada je bila podeljena osmim (8) vrhunskim ustvarjalcem za njihovo življenjsko delo in bogat ustvarjalni opus, nagrado Prešernovega sklada pa je prejelo štiriindvajset (24) ustvarjalcev, za njihove umetniške dosežke zadnjih dveh let. Največ Prešernovih nagrad je bilo podeljenih na področju likovne umetnosti (3), največ nagrad Prešernovega sklada pa so prejeli posameznice in posamezniki s področja scenskih umetnosti (9).

ŠTEVILO VSEH PREDLOGOV, KANDIDATOV IN PODELJENIH NAGRAD PO PODORČJIH SKUPAJ V LETIH 2009 - 2012

	GLASBA			KNJIŽEVNOST			LIKOVNA			SCENSKE			SKUPAJ		
	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS	skupaj	PN	NPS
predlogi 2009-2012	63	23	40	116	44	72	82	46	36	113	48	65	374	161	213
kandidati 2009-2012	28	7	21	57	19	38	48	19	29	62	20	42	195	65	130
podeljene nagrade 2009-2012	8	1	7	6	2	4	7	3	4	11	2	9	32	8	24

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Od skupaj dvaintrideset (32) podeljenih nagrad so jih največ prejeli igralci (7) in pisatelji (4). Prešernova nagrada je bila podeljena dirigentu, pesniku, pisatelju, oblikovalcu, dvema slikarjema, baletni plesalki in igralci. Prešernovo nagrado so skupaj prejele dve (2) ženski in šest (6) moških, nagrado Prešernovega sklada pa je prejelo šest (6) žensk in osemnajst (18) moških.

NAGRAJENCI PO PODROČJIH IN SPOLU, 2009 - 2012

področje		PN		NPS		skupaj
		Ž	M	Ž	M	
GLASBA	dirigent		1		1	2
	glasbenik				1	1
	skladatelj				2	2
	sopranist			1		1
	tenorist				1	1
	trobentač				1	1
KNJIŽEVNOST	pesnik		1		1	2
	pisatelj		1		3	4
LIKOVNA	arhitekt			1		1
	ilustrator			1		1
	kipar				1	1
	oblikovalec		1		1	2
	slikar		2			2
SCENSKE	baletni plesalec	1				1
	igralac /gled. ustvarjalec	1		2	4	7
	koreograf			1		1
	režiser				2	2
SKUPAJ		2	6	6	18	32

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

NAČELA IN KRITERIJI IZBIRE PREŠERNOVIH NAGRAJENCEV

Petnajsterica članic in članov upravnega odbora Prešernovega sklada se je v pravkar iztekajočem se mandatu spopadala z izzivi in dilemami skrajnje občutljivega, z osebno odgovornostjo in profesionalno etiko sicer trdno podkletenega, a hkrati tudi s človeško nepopolnostjo in zmotljivostjo zaznamovanega ter zato nujno relativnega in začasnega arbitriranja. Svoje presojevalsko delo je vseskozi opravljala nadvse častno ter strokovno in moralno neoporečno, z odgovorno zavestjo, da nagrade, ki jih podeljuje, nosijo obeležje in težo najveljavnejših nacionalnih nagrad za umetniško in kulturno ustvarjalnost, da so tako rekoč najvišja počastitev, ki jo državna skupnost lahko podeli posamezni umetnici ali umetniku, da torej s Prešernovimi nagradami in nagradami Prešernovega sklada posameznim umetniškim opusom podeljuje vstopnice za nacionalni Parnas.

Izbirali in nagrajevali kajpak nismo le po lastni mili volji in poljubnem estetskem okusu, ampak smo se vsakič znova odločali na podlagi prispelih predlogov najširše javnosti, ki so jih pred nami strokovno pretresle in ovrednotile področne komisije ekspertov za posamezna umetnostna področja. Upravnemu odboru je potemtakem pripadla naloga, da opravi še tisto zadnjo, najzahtevnejšo in zato tudi najobčutljivejšo izbiro, da med samimi odličniki in izbranimi vrhunskimi mojstri izbere najodličnejše in najzaslužnejše, tako rekoč vsakoletno *crème de la crème* slovenske kulturne in umetniške tvornosti. Nadvse častno, pa tudi skrajnje delikatno opravilo: ne gre namreč pozabiti, da pri presoji umetniških del nimamo na voljo eksaktnih merilnih instrumentov in znanstveno preverljivih evalvacijskih metod, da torej ne eksperimentiramo v laboratorijih čistega uma in ne operiramo z objektivnimi resnicami, ampak se nam je zanesti le na izmuzljiva merila estetskega okusa, na krhkost intuitivnega doživetja in na izpovedno govorico subjektivnega umetniškega vtisa, vse to pa so kriteriji, premise in vrednosti, ki se izmikajo scientistični natančnosti in strogi nevtralnosti racionalnega govora.

In če se ozremo na vseh osem velikih Prešernovih nagrajencev in na vseh štiriindvajset prejemnikov nagrad Prešernovega sklada, ki jim je naš upravni odbor v svojem mandatnem štiriletju podelil oziroma, še natančneje, potrdil status vrhunskih umetniških ustvarjalcev, lahko brez lažne skromnosti in z zadoščenjem ugotovimo, da smo svojo skrajnje občutljivo in nič manj zahtevno nalogo opravili v skladu z digniteto in dostojanstvom, ki pripadata nagradi s Prešernovim pečatom. V panteon slovenske umetnosti smo pripustili kar najširši nabor umetniških praks in poetik, od sodobnega plesa do oblikovanja uporabnih predmetov, od glasbenih muz do gibljivih filmskih slik, od poezije visokega modernizma do žlahtnega komedijantstva pouličnega gledališča, od arhitekturne prenovе žlahtne stavbne dediščine do

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

humorno sproščene risbe in besede v stripu. Dopustili smo, da sta v posvečenem hramu kulture odmevali tako govorica osrednjega jezikovnega kánona kot barvita melodija dialektalnih odpevov najrazličnejših slovenskih pokrajin; z lovorjem smo enakopravno ovenčali tako ženske kot moške glave, z enako mero smo počastili uveljavljene doajene preverjenega umetniškega snovanja in si drznili spodbuditi najmlajše iskalce neshojenih poti skozi orfejski blodnjak sodobne umetnosti. Z nagradami, ki smo jih v svojem mandatu podelili, smo, skratka, ohranili in na neki način tudi ubranili generacijsko, regionalno, nazorsko, poetološko, spoznavno in estetsko pestrost, mnogovrstnost, polivalentnost in izvorno pluralnost kulturnih pobud in umetniških praks, kakršne pripadajo sodobni, odprti, demokratični družbi in državi, ki svojo istovetnost tudi simbolno – v besedilu svoje himne – izpričuje in potrjuje prav s stihii prvega med svojimi pevci.

Kar spodoben *facit* pod črto skupinskega dela petnajstero ljudi, ki tako ali drugače tudi sami pripadajo najrazličnejšim umetnostnim nazorom in prepričanjem, ki imajo vsak svoj poudarjeno izkristaliziran estetski čut in okus in ki morajo zaradi tega svoje osebne preference odgovorno uskladiti in spraviti v sozvočje in na skupni imenovalec večinskega stališča, ki ga morajo slednjič – kot vsakoletno slavnostno podelitev Prešernovih priznanj – izpostaviti kar najširši javni presoji.

V. SLAVNOSTNE PODELITVE PREŠERNOVIH NAGRAD

Upravni odbor je vsako leto avtonomno in po lastni presoji sprejel sklep o izbiri vsakokratnega avtorja in režiserja slavnostne podelitve Prešernovih priznanj in potrdil njegov koncept državne proslave slovenskega kulturnega praznika. V prvem letu (2009) je bil izvršni producent proslave Cankarjev dom, nato pa Služba za državne proslave pri Ministrstvu za kulturo RS.

2009:

Režiser **Diego de Brea**.

Slovesna podelitev Prešernovih in nagrad Prešernovega sklada je potekala 7. februarja od 20. ure v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Scenarij in režijo slovesnosti je pod naslovom *DARITEV POMLADI (VER SACRUM)* pripravil Diego de Brea, scenograf je bil Marko Japelj, skladatelj Aldo Kumar, nastopili pa so: igralca Janez Škof in Jernej Šugman, plesalka Tijuana Križman, pevka Irena Preda, harfistka Mojca Zlobko Vajgl in harmonikar

P R E Š E R N O V S K L A D

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
Maistrova 10, 1000 Ljubljana
telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Marko Hatlak. Slavnostni nagovor je imel predsednik UO PS Jaroslav Skrušny, zahvalni besedi pa sta prispevala Prešernova nagrajenca Štefka Drolčeva in Zmago Jeraj.

2010:

Režiser **Marko Sosič**.

Umetniški dogodek ob podelitvi najvišjih nacionalnih nagrad za umetniško ustvarjalnost je scenarist in režiser Marko Sosič zasnoval pod naslovom *STOPAŠ, JE SLIKA V SRCU ...*. Ustvarjalci slavnostne poklonitve ljubezenski muzi Erato so bili še: skladatelj Mitja Vrhovnik Smrekar, koreografinja Rosana Hribar, scenograf Peter Furlan, kostumograf Leo Kulaš in avtor videa Izidor Farič. Nastopali so igralca Nina Ivanišin in Igor Samobor, pevci Marjana Lipovšek, Severa Gjurin in Marko Vuksanovič, plesalci Rosana Hribar, Kaja Janjić, Gregor Luštek, Matevž Česen, Katja Legin in Manca Krnel ter glasbeniki Tibor Kerekeš (trobenta), Dušan Knežević (violina), Gašper Piano (kitare), Igor Vičentić (klavir, orgle), Jani Hace (bas), Sergej Randelović (bobni). Avtor songa *Trubadurjeva pesem* Gregorja Strniše je bil Gašper Piano, avtor samospeva *Pa da bi znal* Srečka Kosovela pa Aldo Kumar.

Kratek uvodni nagovor je imel predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada Jaroslav Skrušny, slavnostni govornik je bil Miran Zupanič, nagrajenec Prešernovega sklada iz prejšnjega leta in predsednik Nacionalnega sveta za kulturo, zahvalni govor pa je imela tudi Prešernova nagrajenka, baletna plesalka Mateja Rebolj.

2011:

Režiserka **Neda R. Bric**.

Slovesnost je bila posvečena predvsem nagrajencem, njihovem delu in umetnosti sami, na kar kaže že njen naslov *L'ART POUR L'ARTISTE (UMETNOST UMETNIKU)* – umetnost, ki ni sama sebi namen, ampak ima točno določenega naslovnika. To je umetnik - nagrajenec, ki je hkrati njen vir in končni prejemnik, in seveda občinstvo. V svojevrstnem prepletu živega dogajanja na odru in video portretov nagrajencev se je prireditve poklonila njihovim dosežkom, predstavila polje njihovega ustvarjanja, hkrati pa na hudomušen način izpostavila vprašanja, kaj umetnost sploh je in kakšna je njena vloga v naših življenjih.

Scenaristka in režiserka slovesnosti je bila Neda Rusjan Bric, avtorica video projekcij je bila filmska režiserka Jasna Hribernik s skupino White Balance, scenografijo sta zasnovala vizualna umetnika Rene Rusjan in Boštjan Potokar, glasbo pa skladatelj Aldo Kumar. Ustvarjalci slavnostne prireditve so bili še kostumografka Barbara Stupica, koreograf Ivan Peternelj, oblikovalec svetlobe Andrej Hajdinjak ter izvajalci Sandi Pavlin, Blaž Šef, Maša Kagao Knez, Jelena Ždrale, Lučka Počkaj, Janko Petrovec, Barbara Cerar, Štefka Drolc,

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

Simfonični orkester RTV Slovenija, interpreti besedil v video-portretih sta bila Nataša Barbara Gračner in Danijel Malalan.

Uvodni nagovor je imel predsednik Upravnega odbora Prešernovega sklada Jaroslav Skrušny, zahvalni govor pa je prebral Prešernov nagrajenec pesnik Miroslav Košuta.

2012:

Režiser **Matjaž Pograjc**.

Slovesnost je bila posvečena nagrajencem, njihovemu delu, umetnosti in kulturi. Umetniški program podelitve Prešernovih nagrad 2012 so izvedli priznani slovenski gledališki, plesni in glasbeni umetniki, nam vsakič znova ponudili vprašanje: *KULTURA?* in vselej upali na edini pravi odgovor: *JA, PROSIM. KULTURA ZMERAJ*.

Režiser in scenarist slovesnosti je bil Matjaž Pograjc, soscenaristka in voditeljica prireditve Blažka Müller Pograjc, scenografijo je zasnoval Tomaž Štrucl, koreografijo Branko Potočan, Gregor Luštek in Rosana Hribar, glasbo pa Silence in Marjan Peternel. Nastopili so še pevci Vokalne akademije Ljubljana, ansambel Festina in igralci Katarina Stegnar, Primož Bezjak, Marko Mandić in Niko Goršič. V svojevrstnem prepletu živega dogajanja na odru in video animacij se je prireditev z umetniškimi točkami, navdihnjenimi v delu nagrajencev, poklonila njihovim dosežkom in predstavila polje njihovega ustvarjanja. Slavnostni govornik je bil predsednik UO PS Jaroslav Skrušny, ki je svoj govor zasnoval kot poročilo o štiriletnem delu UO PS in ga sklenil s protestno izjavo zoper ukinitvev samostojnega ministrstva za kulturo v novi vladi RS.

VI. SODELOVANJE Z GORENJSKIM MUZEJEM in GALERIJO PREŠERNOVIH NAGRAJENCEV KRANJ

Dne 14. 10. 2009 je bilo med Upravnim odborom Prešernovega sklada in Gorenjskim muzejem – Galerijo Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost Kranj podpisano *Pismo o sodelovanju pri predstavitvi vsakoletnih Prešernovih nagrajencev in nagrajencev Prešernovega sklada*.

V okvir tega sodelovanja sodi vsakoletna razstava aktualnih Prešernovih nagrajencev v prostorih galerije (otvoritev vsakega 8. februarja), velika pregledna razstava likovnega nagrajence iz prejšnjega leta in srečanje z nagrajenci v Prešernovem Kranju nekaj dni po kulturnem prazniku. Upravni odbor PS je pomagal pri postavitvi razstave z vsemi gradivi in

PREŠERNOV SKLAD

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

telefon: 01 369 59 07, faks: 01 369 59 92

dokumenti o nagrajencih, ki so mu bili na voljo, predsednik UO PS se je udeležil razstav in srečanj, imel nagovore in prispeval krajša besedila k spremnim tiskovinam.

Pripravila:
Bojana Kovačič

Jaroslav Skrušny,
predsednik Upravnega odbora
Prešernovega sklada

V Ljubljani, 28. februarja 2012